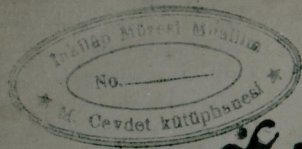

۲۷ حزيران ۱۹۱۸

صافی : ۵۰

ایکڑھی جلد

یکی محبوسہ

تاریخ

بیزانس تاریخه عاڈ ایکی درس

شونی تکرار ایده که بو بیلوغرافی بیزانس تاریخده اختصاص نقطه نظرندن یازمدم ، داهای زیاده تنبعه باشلامعه سائق وزمین اولاجقارنی دوشونهرك یازدم. بو کتابلر عمومی خطاری کوستر.

جنوره اجتماعیات فاکولتسدن

منیر مظفر

مختصر برشی بولقیله ممکن ده کیلدر . بیزانس تاریخک بزم تاریخله علاقہسی واهییتی دوشونولورسه بو اوافق خلاصه نكده هر نه قدر اولسه ایشه یارایجنی امید اولنه ییلیر . معمایه بن ، داهای زیاده شونی دوشوندم : خلاصه لر برشی عمومیله قاواردقلری جهته - بالخاصه متخصصلر طرفندن یاییلمشه - بالآخره یاییلاجق تلمعه منشأ تشکیل ایدرلر ؛

ایضامات

بوراده دارالفنونلر آراسنده داتاعلمی بر مبادله ، فضله بر ارتباط وار . بردارالفنونک معلملری باشقه بردارالفنونه کیده رك اورادمنلا - متخصصی اولدینی بجه عاڈ - برویا بر قاچ قوفه رانس ویریور . بصورتله هم دارالفنونلر آراسنده فضله بر صمیمیت

تأسیس ایش اولیور ، همده متخصص معلملری دیکلرمک شرق یالکز بردارالفنونه منحصر قلامش بولونیور . حتی بو علمی مناسبلر یالکز مملکت داخونه منحصر قالیور ، جورامتلر ده مراجعت اولونیور . (بونک سیاست وملتله آراسنده یافلامشه نقطه نظرندن اهمیت ده آریجه شایان دقت .) وقبله بوقیلدن اولارق صورونه کیتمش واوراده برقاچ قوفه رانس ویرمش اولان جورهدارالفنونی یسیقولوزی معلمی موسیو فلاپاره ولسانیات معلمی موسیو بالی ... الح کی معلمله مقابل اوراندده بورایه برقاچ معلم کادی . اک سوک کلن موسیو دیکلر قوفه رانسی بیزانس تاریخه عاڈدی .

بیزانس تاریخک بزم تاریخله علاقہسی موسیو دیکلر بویابده کی اختصاص و شهرتی بیابلر قوفه رانسنک اهمیت تقدر ایدرلر . فی الحقیقه بو ، اوزون ، مفصل بر درس اولمادی ؛ موسیو دیکلر ده بالذات دیدیکی کی برخلاصه ، سریع برگوزدن کچیریش اولدی ؛ ذاتاً ایکی ساعتدن فضله سورمه یی ایکی قوفه رانسنده بوندن فضله برشی باقی ممکن ده کیدی . معمایه بو خلاصه

بر بیزانس تاریخی متخصص طرفندن یاییلن اولغله بونون دیکر خلاصه لر بالطبع مرجع اولدی . بن ، قوفه رانسی ممکن اولدینی قدر محتمله ضمیمه چاپیشدم . اگر بژده بیزانس تاریخه عاڈ اثرلر مبذول اولسه بدی بو ایکی درسک خلاصه سی نشره بلکه هیچ برسب کورمیه جک ویزمه کوندریه جکدم . حال بوکه بزم تاریخ کتابلارنده بیزانه عاڈ بوندن داهای

بیزانس تاریخک اهمیت

بیزانس تاریخی الی سندن بری ، مونته سکیودن بوکونه قدر [۱] برچوق عالمی ، برچوق صورتلرله اوغراشیدرجه حتی بر مطالعه زمینی تشکیل ایشدر . بیزانس بر جوقلرک فلن ایشدکری کی روما ایمبراتورلنک تادیسندن ، اونک اعطاط دوریشک دوامندن عبارت ده کیلدر ؛ بالعمس ، اسکی رومیایه هیچ مشابهتی یوقدر ؛ اوندن قلماً آیری اوصافه ماک ، یونون معناسیله بر « شرق دولتی » در . مشهور مورخلردن رامبونی دیکلر سه « بیزانس ، اووریا مدینتیک غربه دوغری اوزائش ، آسیا یاربارلرک جمونه معروض بر قولیدر . » فی الحقیقه بیزانس یوباربار محیطده ایجه ، حتمم ، بویوک برمدنیت وجوده کتیرمش ، شرقم مریسی اولشدر . ایمبراتورانی صیق صیق صارمان بخرانلره و تخماملر جزائر ، ماهر اداره آداملری ، مقتدر ایمبراتورلر ، مشهور صنعتکارلر ، عالمر پیشدرمشدر . غریبه روما ،

جهرمن عالی ایچون ناصل برمرری اولمشه شریقه دهده بیزانس اولهجه اسلاو عالی ایچون - یعنی صربلر ، بلغارلر ، روسلر ایچون - بر صرب اولدرق اوللری

[۲] مونتسکیو ک موضوعات اولان کتانی شودر :

Considérations sur les causes de la grandeur des Romains et de leur décadence.

دردنجی رومانوس وادودیا

بو خلاصه بلکه برقاچ کنجی مرافه دوشورور و بیزانس تاریخی تنبعه سوق ایدرسه بصورتله تورک عثمانی مدینتیک تشککنده حائز تأثیر اولش بولسان عامللردن اک مهمی میدانه چیقیمش اولور . حتی بن عینی مقصدله مصاحبه نکی نهایتله اوافق بر بیلوغرافی علاوه ایدرک بیزانس تاریخه عاڈ عمومی ، اساسی برقاچ اثرک ذکرنی فائدندن خالی بولدم . معمایه

بولونیوردی. بوضعیت بیزانس تاریخی نقطه نظرندن
شایان دقتدر. روما امپراطورلغناک بو یکی بایشی
یاواش یاواش باشقه بر قاراشور آلدی، شرقیلاشدی
وغریدهک رومانن آرلدی، اوکا بکزه مدی.
چونکه بوراده باشقه برملت، باشقه بر روح واردی.
مع مایه ظاهرأ روما عنعنسی دوام ایدیور، رسی
لسان اولان لاتیجه حاکم موقعدده بولونیور، امپراطورلر
آلان روما واسیله موسی عنوانی طاشیورلر، خلاصه
خارجاً بر روما وحدتی کورونیوردی؛ فقط حقیقته
بو شرقی روما، درین روما عننه لرینه رغماً باشقه
شرقه عائد، کندینه خصوصی چهره سنی و برهن

بو یوک صرب قراقلاری تأسیس ایدرکن قسطنطنیه دن
عزوم اولقی ایستهمورلردی. بونلری اورایه چکن
هپ اسکى عننه .. باخاصه یونانیلر : بیزانسی
هله یزیمک، یونان مدنیتک بر شمالی عد ایتدکلری
جهنله کندیلرینی یکانه وارث مشروع فرض ایدیور.
لردی. کورولیورکه قسطنطنیه نی دوشوندیرن هپ
بیزانسه مر بوط خاطرملر ... نه تییه دوشان، سیمه تون،
یوانیس باله اولوغ ... کی اسملر هپ بو ملتره
مشروع اماللر و بریور، اوللری شهر شهرک ضعیفی
غایه سی پشدن قوشدیرییور. دیک بیزانسی نه قدر
اوزاق برماضی اولسه یته اهمیت ی غائب ایتهمش

مدنیله برمشدر. مع مایه بوتون فضیلتلرینه رغماً
بو بویوک امپراطورلغناکده خالقاری، سیمائی؛ شان
وشرف کونلرینه مقابل مطلق، بحرانی، اسرار انکیز
دورلری وارد. بیزانسی تاریخنک برمنجیسی بایلیم
لازم کلسه بو، تعالیدن انحطاطه دوغرو متبادیاً
ومنظماً اینه بر خط اولیه چقدر. شوقی دیک
ایستیورمکه بیزانسی تعالیدن متبادیاً انحطاطه دوغرو
انغمه مشدر؛ بحرانی، قرانلق کونلر آراسنده شان
وظفر دورلری ده واردرکه بونلر متحنینک اینشیرینه
کوزه چاره جتی درجه ده جیقیشلر تأمین ایدرلر. ذاتاً
بو، بیزانسی تاریخنک ال کوزه چاربان بر نقطه سیدر.

تهودوزوس سورلری

بولونیور. چونکه بونلر آلان بو آرزوی بسلامه مکن
تخلیس نفس ایدهمورلر.

**

بیزانسی تاریخنک دورلری

بیزانسی تاریخی یکی دوره آیریمک تمکندر :

۱ — استانبولک تأسندن دوفوزنجی عصره
قدر (۸۵۷-۳۲۶) :

خلاصه : بویوک قسطنطین قسطنطنیه نی بنا واونی
ایکینجی بروما بایشی پایدی زمان بیزانسی تاریخی
باشلامشدی (۳۲۶). قسطنطینک موفی غایت
امیتل ایدی، شرقله غربک تلاق نقطه سنده

اوصاف اکسباه باشلیور، بو اوصافک هیئت مجموعه سی
اونی غربدن اوزاقلادیرهرقی داهازیاده بر «شرق
دولتی» حالته صوقیوردی. ده نیله بیلیرکه : بو دور
بر استحاله دوری ایدی. (۳۷۵) ده ته اودوز
ئولدیکی زمان امپراطورلق واقعا رسماً ایکیه آرلدی
ایدهده حقیقته بو آریشش مسئله نی واضح بر شکله
قویقدن باشقه برشی اولادی. چونکه رومانو وحدتک
ذاتاً معناسی قالامشدی.

تفصیل : امپراطورلق تشکلتک ایلمک زمانلرده
ایکی بویوک بحران کچیردی :

۱ — باربار استیلاسی : یکی روما، اسکى
رومانی محو وخراب ایدن بو استیلادن حتی استقامده

اون برعصر (۳۳۰-۱۵۵۳) دوام ایدن بیزانسی
نهایت توتکلرک برضربه سیله یتقادی، خریطه عالمین
سینلیدی. فقط بونکله اهمیت زائل اولمش اولادی.
ده نیله بیلیرکه بونکونیه اسکى بیزانسی تاریخی تولش
بر تاریخ ده کیدر. چونکه اک یکی مسئله لردن بر
چوخی اوکا تماس ایدر. شرق مسئله سی نه در،
اکر روسیه عصرلرجه قسطنطنیه نی فتح ایتک
خیلاری پشدن قوشدی ایسه بو، کندیسینی بیزانسیک
طبیعی وارنی عد ایتسندن باشقه بر شیدن ایلری
کله دی؛ روسیه یی استانبوله چکن اسکى بیزانسی
ارتیابیلدی. صوکرا بلغازلر ... چونکه اسکى
بلغارستان قسطنطنیه یه قدر اوزاکیوردی. صربلر ..

نفیس آثارندن معدود اولان آياسوفیه ، راوهن کلیسه لری اوزمان بنا ایدلشلردی . دیگر طرفدن خرسیتیانلق ، بالخاصه اورتودوعلیق پشندن قوشان ژوستینیئن یوقی ایبراطورلک عمومی دینی یاقنی ایچون چوق چالشدی ، علیهدارلرینه قارشی برلشدیرمهدی ، وفاتندن سوکرا منازعات و مناقشات یکیدن باش کوستوردی .

ژوستینیئن یو صورته مان بوتون دوشوندکارلری

ایلیریاک عادی برکولیلسی ایکن سسوق طالعاه ایبراطورلوق تخته چیشان بوحریمس کنج ایکی ثابت فکره مالکدی : ایبراطورلوق ، خرسیتیانلق . فکرلی دانما بو ایکی شی اشغال ایتدی ؛ بوتون آثارنده بو ایکی فکرک ایزلرلی بولورژ . ژوستینیئن برطرفدن اسکیروما ایبراطورلوقی احیا ایتک ، دیگر طرفدن خرسیتیانلغک قهرمانی اولوق ایستیوردی . فی الحقیقه شمالی آفریقایی ، ایتالیایی ، اسپانیایی ، باله آرادالرلی

ایده رک ، حدود لرلی برقات دها توسیع ایدهرک چقدی . (ب) — دین بحرانی : مهم بر مسئله تشکیل ایتدی وایبراطورلوقی ائی صارصدی . بشنجی عصرک نصف اخیرنده باشلیان بو دینی منازعات (آریانیزم ، نسطوریانیزم ، رمالیزم ، مونوفتیزیم ، مونتایزم ... مسائی) اوزون مدت دوام ایتدی . بو آزاده پایا ایل چقان اختلاف ده بالآخره شرق و غرب کلیسه لرینک آیرلشنه منجر اولشدر .

بیزانس صوکرلری

برینه کتیرمش اولیوردی . فقط بو معظم اثرک عظیمی دها زیاده ظاهری ایدی . آلتنجی عصرک شهبه زک مشهور سیاسی اولان بوحریمس ایبراطور معظم آثار ووجوده کتیریمک پشندن قوشارکن بیلده رک دولتنک حیاتی تهلکه به سوقش ، اوکا ایلکدن زیاده فئالق یامیشدی . بیزانس بو بووک فتوحاتک یوکی چکه چک حالده ده کله دی . بلکه زوجیسی تهاودورا دها ائی دوشونبوردی . دها براتیکی دی ؛ کوزلرلی غربدن زیاده شرقه جهویرمکی ترجیح ایدیور ، بیزانسی دانما بر شرق دولتی اولاراق کورمک ایستیوردی .

ایبراطورلوق یدنجی عصردن دوقوزنجی عصره

ضبط وفتح ایتدی ، جنوبی غول نفوذنی طایبقی ، حاکیانی تصدیق ایتک مجبوریننده قالدی . آق ده کیز یکیدن بر روما کولی اولیور ، اسکیر ، بوپوک ایبراطورلوق یکیدن تأسیس ایدلشه بکزیوردی . ژوستینیئن بالکنز طاعلک شریفه اکتفا ایتک ایستمدی ، روما ایبراطورلوقی کی واضع قانون ، مجدد ، اصلاحچی اولوق ده ایستمدی . ایشته « ژوستینیئن حقوق » ده نینلن جمایع قوانین او زمان وجوده کلدی . بو اثر ، حقیقه « بوپوک بر آیده ایدی . بو بوپوک آبدنه ک یاننده ژوستینیئنک تشویق ایتدیکی نفیس صنعتلرک اوندن پکده آشنای قالیان معظم آبدهرلی اخذ موقع ایدیورلردی . بیزانس معمارینسک اک

بو دورده کلن ایبراطورلور — ایکینجی تهاودوز ، مارسیئن ، آناسطاس ، زهنون . . . کی — بیزانسیک مقتدر سیلارنی تشکیل ایتدیورلردی . معافیته تدریجاً مرکزی بر اداره ، ائی براردو ، حکومت تابع ولسانی روحیه برکلیسه وجوده کلشدی . معافیته روحیه آتئیق کلیسه به نفوذ ایدهلشدی ، رسمی لسان آلان لاینجیه ایدی . بوتون بونلر بشنجی عصره قدر طبیعی بر تکامله حصول بولشدری . بناء علیه بیزانس بشنجی عصرده منحنیسینک ایلک تکامل قسمتی چیزمش دیکدی . فقط بردن بره بر توقف باشلادی ؛ نه دن ؟

آلتنجی عصرده ایبراطورلوه کچن ژوستینیئن ،

تفصیل: ایلمک زمانارده ایبراطورلرجمه کیدیلر، استیلارده چالشدی. عربلر فرانسه قدر تعبدایدیلدی. بیزانس اردولری سوریه بکمرک فلسطینه کیدیلر. قدسه قدر ایبرلهیلدی. اروپا ده سیموئیک، ساموئیک بویوک بلغارقاللی ایکنجی بایلمک بی امان شربلریه دایانمادی، نمریدی، بئیدی، بلغارلر کندیلرینه قارشى هیچ بر صحت اثری کوسومیهلرک اولدی. ایبراطوره «بلغار قالی» دیورلردی. بوتون باقان یکیدن بیزانس حاکمیتی آلتیه کچدی. مغفرتیدن قوت آلان ایبراطورلر ایستایله قدرال اوزانقدن چکنمه دیلر. خارجی سیاست یکیدن بر فعالیت کوسومیهلر باشلامدی [۱]. بیزانس سولیه سوریه طوبه، ارمنستاندن ایستایله قدر اجرای حکم اییدیوردی. ایبراطورلوق ادارهسی داخلته یکیدن هر جنس وملت غله یکیکرجه نفوس کیردی. معافیله بیزانس بولری بر معناد ماهرانه سیاستله پک کوزله اداره ایدیدی. روما ناسل جه منترلی تمدن و تربیه ایتدیه بیزانس ده بولری اوله جه تمدن و تربیه ایتدی. ذاتا یوقا فایدهده عرض ایشدم. بوتون واهالی اوزون مدت بیزانس تأثیری آلتنده قالمی نتیجهسی اوله رق یاواش یاواش بیزانس مذهبیتی قبول ایشلر وایدیورلردی.

بو اوشاده یاخخت، قسطنطنیه بر احتشام، عینی زمانه بر عرفان وضعت مشیری اولمادی. دهنیه بیرکجه قرون وسطی تک برابری ایدی، فقط بر شرق پارسی. شهرک ثروت و احتشامی، عظمت و آبادی بوتون یومدنیشکک باشلایان باربار ناسنک حصرلخی تحریک اییدیوردی. معافیله ایبراطورلر هر طرفه آسایش تأمین موقوف اولشلر وراه سعادت باشلامادی. بیزانس یککجه قرون وسطی ماکدونیا قرالار ژوستینیئن بایکزه قوتلنده ایلک قالدیلر. اونک کی واضع قانون اولندی ده دوشونیلر. بو فکرلری ده وجود کلدی. بکی تشکیلات یایلدی. ایکنجی بایزلی اولدیکی زمان ایبراطورلوق تأسیس ایدیلش یولونیوردی. مکلا تشکیل ایدیلش اولان اردونک بادیلیله ایبراطورلرک نفوذیه مائنهلر تشکیل ایدن، خاتل اولان پرنسپل اوزون قالدیلش، هر مرکزیت اداره تأمیله تأسیس ایشدق. فقط دوقوزنجی عصر دن بری دوام ایدن بودور تعالی یکیدن توفقه دوجار اولدی.

[۱] قونستانین پورفیرورنهنت «ایبراطورلک ادارهسی» عنوانی اثرنده روم ایلیجاریک خط حرکتلر دن بحث اییدیور. بوکا نظر اترقیه، یالان اهانت، مدوح سلاحدن معذور. مأمورین سیاسی حکومت مأمورلری آراسته انتخاب اییدیوردی. برره سفیر کوندیلرک تعقیب ایده جکی خطر حرکت کندیلش سوریلر و آریجه نمایان لازمه بریلریدی. وندک دیپلوماسیسی بیزانس دیپلوماسیستدن مشقندر. بالاخره دواتباهه ایستایان دیپلوماسیسی ده بومودل اوزرینه تأسیس ایشدق (باه: لاویس رابو تاریخی، جلد ۱)

اولش یولونیوردی. صنایع نفیسه داهانچه بر شکل آشدی. تاوایل سرای ایبراطورلی اطرافنه غایت ظریف بناارانش ایدیرمش، دیگر بر جوق انشآت آبادات بولری تعقیب ایشدی. بویکی طرزده عرب معاریستک تأثیری ده بارز بر صورته کورولور. دیگر طرفدن علمی حیات باشلاور، یکیدن تأسیس ایدیلن قسطنطنیه دارالفنون بوتون قرون وسطی تک اکاهیتی بر عالم مرکزی حالته انقلاب اییدیوردی. بودارالفنون بر جوق شایان دقت سیار بشدیردی. مهتود وسیرل کی اسلاو علانک مشهور حواریلری هب براده بشدیلر.

خلاصه، آرتیق بیزانس مذهبیتی تأسیس ایش، کاله واصل اولش؛ عینی اسان، عینی عدت، عینی دین، عینی قانون، عینی مذهبیه صاحب بر ملت تشکیل ایشدی. یومنک آرتیق اسکى روما ایله علاقه سی اولفدن زیاده آسیائی بر شکلی واردی. معافیله شایان دقت اولان نقطه شوک یوملی وحدتک تأسیس برعالمی کوزنده اولیور، بایلمک بیزانس تاریخنک دشمنلر، قراکلی مرحلارلری قطع ایدرکن وجود یولوردی. ماکدونیا سلاله سی موقع اقتداره کلدیکی زمان بوتکمل ختمه ایرمادی

ایبراطورلک (۳۳۰) دن (۸۶۷) به قدر دوام ایدن بیوزسه تکامل دورنیم عمومی خطری. ۱ — دوقوزنجی عصر دن استانبولک تورکار طرفدن ضبطه قدر (۸۶۷ — ۱۵۵۳) :

خلاصه: بیزانس (۸۶۷) دن (۱۰۵۵) ه قدر اقبال دورنیمک مسعود ثمرلخی یاشامادی.

ماکدونیا سلاله سنک مؤسس اولان برنجی بایزلی، صوکر ایکنجی بایزلی بیزانسه حالده ایبراطور لری صایله مازلردی. خشین، شدت طبعه مالک، مرحسزه و سوسه سز آداملردی. اهالی کی کندیلرلی سه ویره جک برده اولری قورقونیورلردی. فقط بوتون قیاحتارینه رغما ایداره سی اولدیلر، هیچ بریشدن چکنمه دیلر، هیچ برحال اونکده تدر ایتدیلر؛ بلکه معنوی منفعت عمومی ثروت موضوع بحث اولدیکی زمان هر فداکارلنی یایدیلر. بو ایبراطورلوق تام بر شرق ایبراطورلی حیاتنی سور یورلردی. مکلف سیرایلی، زکین تقریبات، مزیات، ضایفیلر شلکاره، کلنجیلر ایچون مدھش یکونره بالم اولان مصرفلر یاییلور، محنت، مطلق بر سرای حیاتنی یاشانیوردی. ایبراطورلک اطرافنه ندیم وندمه لر دولاشیور؛ ماضیلری قداکلی بر جوق کیمسه لر ایبراطوره تقرب ایدرک واونک مقبوللری میانه کچرک بعضاً بویوک موقع قدر ارتقا اییدیورلردی. بودورک ایبراطورلری ده ژوستینیئن کی بویوک خیالار آرفه مند قوشدیلر. هله نیمزک، اوتوردوققلق قهرمانی اولی ایتسه دیلر. بو خیالری زیامله حقیقت انقلاب ایدتی. فقط جوق دوام ایدتی، چونکه جریان احوال بیزانسه باشقه برطالع حاضرلایوردی.

قدر ژوستینیئنک معظم اثرینک بویک آلتنده نژادی دوردی. مالی، عسکری، بیکینلرک باش کوسه رمش، اداره انتظامدن پیچمادی. ارتیق حدودلری تجاوز ایدن عربله، عجلره مقاومت ایدیله یوردی. بالخاصه ییغی عصر ایبراطورلک کیدیکیم، معظم دورلر دن بریدر. یوشاده هراقلیس کی اردولری مطلقاً اینوا و قه زیفونه قدر کوتورهن قوماندانلر ایتدیدی ده کیل، فقط بوسای ایبراطورلوق قوتارده میوردی. فوج بیزانس هر طرفدن هجوم واسیلا ایدن عربله، بلغارله، آوارله عرض مقاومتدن قناب، عاجز و ناتوان صارمیلور، آک قیغی طورافلری اچیدیلر ترک عبور اولورکن داخل قاریققلر اونی بسپوتون ضعف وخرابی ده دوجار اییدیورلردی. بوسای تبدلانی اجتماعی تبدلات تعقیب ایدتی. یوشاده موقع کلن اجتماعی تبدلات حقیقه، مهمدر، چونکه ایبراطورلوق بویک تبدلات نتیجه مند نهائی شکلی آکتاب اولاسنده کورولدی. ییغی عصره قدر رسمی اسان اولان نتیجه موقعی روحیه ترک عبور قالدی. آرتیق روحیه یالکر اهالی تک ده کیل، فقط حکومتک، دولنکده رسمی لسانی اولیوردی. بوزمانک ادبیاتی بالخاصه شایان دقت و تنوع در. هرشی یواش یواش ملی بر شکل آیدور، بیزانس روحی دردنجی عصر دن بری دوام ایدوب کائن تکلمی انعام اییدیوردی. آرتیق ایبراطورلوق بوتون معناسیله بر بیزانس ایبراطورلوق اولور، لانی روحیه بر بیزانس ملیتی، مذهبیتی تأسیس اییدیوردی. حتی بو اجتماعی تبدل کیمیه ده سرات ایدتی. پایا ایله، غرب ایله افتراق یوشاده اولدی و شرق کیمیه سی غربین بسپوتون آیریلوق ملی بر بیزانس کیمیه سی تشکیل ایدتی.

طبايع و حشیه شیشی، اخلاقسز لک هرشی، قاریققلر، عصیانلر کینی اداره بومهاک و معظم دورک شایان دقت و قید اوصافندیلر. ایبراطورلوق هرشی تنظیم ایده جک اقتداری حائر برایش، کندیتی قورتا. راجق بر آله محاجدی. طالع بو خلاصکاری اسیرکمدی. اوزورلی ایبراطورلوق حقیق خلاصکار اولدیلر. بونلر اوقولواستلر اسی آلتنده طامشیلردی. دوقوزنجی عصرده موقع اقتداره کلدکاری زمان ایبراطورلوق آک قراکلی دورلر دن بریشتن یاشانیوردی. سلاله تک مؤسس بشی قسطنطنیه شدت طبعه مالک، شاکار و عزم صاحی ایدی. شارل مارتل ناسل عربلری یوشاده چو ویردیه اولدی اوله جه بلغارلری چو ویردیه ملکتی استیلادن قوتاردی. طالع اوقاقتدر جتارلره ماهر ناظرلره مالکیت سعادت یورمادی. فقط بیزانسی هر وقت خیربایان مهتوددن مسائل نه بدانه چیقیدی. خاق بوندن هیچ ممنون اولادی. فقط استیلادن قوت ایتلشاردی. بو، بویوک برشیدی؛ بیزانس دشمنلرینه غلبه چایور، یکیدن کندیتی طوبه یورلردی. دوقوزنجی عصر اواسطده موقع اقتداره کان تهوایل بو ایبراطورلوقک مشهورلندیلر. یوشاده بیزانس، تاریخنک ایلزاق دوریه واصل

شمال توركلىرى و تاتارلىق

ايسته بيزانس تارىخىك اساس و عومىي خطارى. يالكر شونى علاوه ايدىمك بوشان و شريف مملكتى حالك احتصادره ايكن مذهبى لك بوكسك دورينه واسل اولمشدى. ايتاليا دور انتباهنك خبرچىلىرى، پشوارلى بو زمانده پيشمشلردى.

بیزانس صنایع نَفِیسَیى ایتالییا صنایعك تائیری آلتنددها بقیقه بر شكلى آتش، ادبیات داهای زنگینشمىده. صوك باله اولوغ قلیچى آلتندده اولدى و ایتراپلورنى عو و منقرض اولدى ایسهده بیزانك تائیری اوزون مدت دوام ایتدی. بافخاه هله نیرم. بیزانس اسكى يونان فلاسكیريك آثارى میدانه چقاردىق اسكى اجدادى خاطر لائغشدى. حق بو جريان تائیرله درك ایتراپلورلر «روما واسیله و سى» عنوانی بىراقوب «هله نلرك قرالى» اسمى اكملر. واقعا بونلر بوش شیلردى. باغختده بوكى شیلرله اوغراشیركن ایكنجى عهد قبوله طاعتى، ایتراپلورلك حیاتی تهید ایمیوردى. فقط هله نیرم، ناسل اولسه باشاق، توله مكن ایتسور، قازا ككلىلر آراسته كنندیسنه داهای اى بر استقبال حاضرلامق پشدن قوشوردى...

بر شی داهای علاوه ایتك ایسترم: خلاصه ایدیلن یاون عصرلى تارىخ حقیقه برشان و شريف تارىخیدر: ژوستینین آق دكیزی تکرار بر روما كولى ایتش، اوتجی عصرده ماکدونوی ایتراپلورلر بیزانسی شنه شيرك لك بووك و نوبى بر ایتراپلورنى حالنه كیترمشدر، داهای صوكر ا قومنلر اوکا یکیدن بالراق برچهره ویرمشلردى. بیزانك اغطاط سیلیرنى ارکرن بوشان و تمالی دورلرک سیلیرلرده آرامال. بزم اولجلك كى فلن اولان بیزانك برده یكى بر عراض ايله جانلانىمى عیبا نه ندر؟ بو ضغف آراستهده بو قوت نره دن چیجور؟ بولرى ایضاحه جاتالمى.

سوزلری بئیركن نهایت شونى تکرار ایدمك: بیزانس مذهبى بو كوكی آوروپایه اجرا ایتش اولدنی تائیر لك بو یوكر. اوزون مدت سیاستده، دینه، عیلده.. اوندن، اونك بووكلكندن، خلاصه اونك مایشانن قله برچوق ایزر بولمئشدر و بولمئشدر. قرون وسعی لك بوشایان دقت سیاسى اونو تيمم.

جنوره: ۲۲ تسان ۱۹۱۸

بیزانس تارىخینه عائد بیلوغرافى:

GIBBON Histoire de la décadence et de la chute de l'empire romain. — CH. DIEHL: Etude sur l'histoire byzantine. — CH. DIEHL: Etudes byzantines. — RAMBARD: L'empire grec au Xe siècle. — CH. DIEHL: Dans l'Orient byzantin. — BURG: A history of the later roman Empire from Arcadius to Irene 2. V. — HRRZBERG: Geschichte der Byzantiner. — BAYET: L'Art byzantin. — RUMBACHER: Geschichte der Byzantinischen Littérature. — KRUGER: Histoire des sources du droit romain.

یوننن معادا لویس رامبو اونقن كى بووك تارخلرده مهاجرت ایدیله بیلر. اجد رفیق بونك (تارىخ عومى، جلد ۴، ص ۹۰-۲۵۸) بیزانس تارخه عائلىق ايله «بیزانس ایتراپلورچىلىرى» اسمى كوچوك كاتابى طبع و اخلاقى تصويراتى قىقه نظرندن فائده لیدر. مشهور سیار ایچون شكوتكیه مهاجرت: CH. DIEHL: Figures byzantines (2 V.)

روسیه ده عصرلر دیری ازیچى بر استبداد آلتندده ایلکین دین و عرق قارداشلیقك اسارت بو یوندریغى اتقى فرصت قارشوسنده بولندلرئى هیجانى بر سونجمله كورپوزر. اسلام عالمى قهار نجهرى آلتندده قیوراندیران اشلاف دولتراندن، اعتساف آغنى توركر اوزرینه كرمئن مدھش چارلى، بونك، تارىخه كومولن ظالم سلسلئله قارشوسلئور. چارلك اسارت بو یوندریغى آلتنه صودقینى ملئر، لك نادر دوشن بر فرستدن استفاده ایدمك استقلاللرئى استرداده، مى وحدت لرئى تائیمه چالیشولر.

مدت طوینولرئى انكشاف، استقلال اماللرئى اشتداد ایچون الشوئر عامل اجنبى تحكى اولدنی دوشونیلورسه، اسكى چارلك انقاض تارمارى اوزنده هركون یكى بر حكومت ظهورنى لك طیبى كورمك ایجاب ایدر. چارلك قهر ایندئىكی ملئرلك لك مقدورى اولان روسیه توركارلر ده اوزون وقاراكی بیللر دیری موسوفلك بوغیجی استبدادى، قهار مظلانى آلتندده ایلکیش اولدفلرند، دكر ملئر كى بولنر دده استقلال و حریت حسلرئى لایقيله انكشاف ایتش اوله جنى امید ایدیلوردى.

روسیه دن كن خیرلر، بو امیده دوشلرلك یاتیلماش اولدفلرئى كوستریور. فقط، عینى خیرلردن، بو قارداشلر آراستهده استقلال و حریتدن مغلوب اولان غایه نك هنوز تائیمه تقدیر ایدیله ممش اولدنی ده آكلاشیلور. شبهه بونك حریت و استقلال، بشرى جمعیتلر ایچون مقدس بر مفكوره در. فقط بو مفكوره لك خصوصى و داهای مقدس بر غایه سى واردرک، اوده مى وحدتك تائیمندن عبارتند. میدنى عصرلر ایچنه كومولن نیجه ییلار استقلال و وحدت لرئى عافطه و بالاخره غائب ایتش اولان ملئر ایچون، حریت تائیمل مبجل بر غایه ایه، مى وحدت و مى استقلالده اونك قدر و بلکه اوندن داهای مقدس بر مفكوره اولدی در.

حالبوكه كین ۱۸ كانون اولده شمال توركارلئى عقد ایتش اولدفلرى بر جله نك مذاكراته دائر على غزله نلرندن نفلا (حلم ثابت لك) قارداشیمك (یكى جمعه) ۲۰ و (۴۱) نیجه سایلرلر و بر ديكى معلومات، مى وحدت غایه نك هنوز منور طبقه ارکانى آره سنده بيله لایقيله انكشاف ایتشمش اولدنی كوستریور. فالحقیقه، حلم ثابت بكك مقالهلرند (مختاریت لایحه سى) لك مذاكره سى ایچون انعقاد ایدن بو جلسه ده، بونون امیدلرك خلاصه اولوق، لك حرارتلى مناقشه نك توركارك و تاتارلق اطرافنده جریان ایتش اولدنی آكلاشیلور. كچه روس میسیونرلرئى غیرتيله اونه دیری شال و قیرم توركارلى آراستهده اصل و اساسى اولیان

بر تاتارلق جریانی آچیلمده اولدنی درن اسفلرله كوریلوردى. فقط منور صف آراستهده بو مصر جریانك بو قدر كوكشه بيله جكنه هیچ احتمال وریله یوردى.

بونون خارقه لرئىك منشأ مى وحدت جلیك بوسسته اولان شو عصرده شمالى قارداشلرك مى تارىخى اساسندن یقه رقى كندیلرئى معظم برملنك كانه سندن آیرى كوچوك و اهمیتیز رشمك كى طائیفه، مصروف اولان بابائى تفلنلرك غایه سى لك كوزل تقدیراتش اولرى امید ایدیلوردى. ۱۸ كانون اول جلسه سنده جریان ایدن مناقشه باله كسك بو ایدى، حرصش، تاتارلق جریانك شمالى قارداشلر آره سنده واسع نسبتده كوك صلش اولدنی كوسترمشدر.

حریت و استقلال غاسبلرى طرفندن بو جریانك نه كى ملعون بر مقصدله اورته ایتیلدیفك حقیقه تقدیر ایدیش اوله جنى امیدنده بونانلر، بو مهم و تارىخى جلسه ده، مشوم بر دروك مولودى اولان پارچالایى بر جریانك حالاندا ففارى بولندنی كورمكك آلم بر انكسار خیاله اوغراقلرى شبهه سزد. كچه، آكلاشیلدیفك كوره، ۱۸ كانون اول جلسه سنده مى وحدت فكرئى مدافعه ایدن شعورلى و كورسار بوسكلمه ش كاكدر. فقط، عینى زمانده بو سسلرى اصدردىق مغفل و كوروانلى اوغولنارده طوبولمشدر. نتیجه ده ایه، بو اوغولنارله او بوشان، دماغلر، مصیب بر قرار ویرمكدن آرزو قواخرف ایتلملر در.

خیر وریلدیكنه كوره، بونون توركارلك مسغبل مقداره علاوه دارى اولان، بو تارىخى جلسه ده، قیمتدار علمى اثرلرئى حرمت و قورتلرله اولدنیز (ضیاءالدین حضرت) ايله مى ادبیاتك علملرئى آنان و شمالى قارداشلرك احتسارلرئى ترم ایدن (عیاض اسحاقى)، و قوفلى افاده لرله بوكه ان (عمیرتینول)، مى وحدت عشقله چیرپان (حبیب زینى) افتدیلر تورك ملتى پارچالایه جق جریانلرك نه قدر تهلكلى اوله جنى، ایدل، یایق، ایزیش و قاما بولرندك قارداشلركده اقسام جوق ایچون مى وحدتك جوق بولندنی صیعی و هیجانى خطابه لرله حضاره تلقین ایتك چالیشمش، فقط بو حقیقى بر درلو آكلانه ماملشدر.

قلمرى مى وحدت عشقله چیرپان بونون توركار، بو هیجانى خطابه لرك اقشمرله قارشولان نه سى صبر سزله رك بکلر یوردى. حالبوكه، باله كسك بو خطابه ر، تارخله علاقه مئز، فقط هر حالده چانى سسلرله مقابله ایدیش، ایدیا كومولش اولمى ایجاب ایدن تاتارلق خورنلاغك حالا یاشادنى آكلاشیلوق ایسته نیلمش، وقسما موقتیده قازانیلشدر.

روس میسیونرلرى طرفندن اورته آتیان و تروخ ایدیلن بر جریانك شمالى قارداشلر آره سنده بو قدر طرفدار قازانش اولسنه نه قدر حریت ایدلسه بچادر.

حسن نیتلرندده شبهه من اولیان (غنى آیز)